

BULLETIN

SLOVENSKEJ BOTANICKEJ SPOLOČNOSTI
pri Slovenskej akadémii vied

Ročník

4

Číslo

2

Zo života SBSValné zhromaždenie SBS

Dňa 20. apríla 1982 sa uskutočnilo valné zhromaždenie Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV. Účastníci si vypočuli správu o činnosti a správu o hospodárení, schválili štatút Holubyho pamätnej medaily SBS, jednomyselne prijali návrh výboru SBS na udelenie titulu zaslúžilý člen SBS doc. dr. Braelskému, CSc., dr. Krippelovej, CSc., Ing. Manicovi a doc. dr. Šomšákovi, CSc. Pre funkčné obdobie 1982-1985 zvolili vybor SBS v tomto zložení: doc. Ing. F. Benčať, CSc. /predseda/, člen korešp. S. Hejný /1. podpredseda/, Ing. J. Kolek, DrSc. /2. podpredseda/, dr. Čtáhelová, CSc. /ved. tajomníčka/, dr. Kmetová, CSc. /hospodárka/, dr. Michalko, CSc., dr. Huzulák, dr. Merglocký, CSc., dr. Zaliberová, CSc., dr. Ješko, CSc. + 3 predsedovia pobočiek. Náhradníci: dr. Baranec, dr. Goliášová, CSc., dr. Schwartzová. Revizori: dr. Erdelská, CSc., dr. Dúbravcová.

Valné zhromaždenie prijalo toto uznesenie:

V zmysle uznesení XVI. zjazdu KŠC, ktorý zdôraznil požiadavku zavádzania a dôsledného využívania výsledkov vedy vo všetkých oblastiach národného hospodárstva, Slovenská botanická spoločnosť pri SAV /v ďalšom iba SBS/ sa v budúcom pracovnom období zameria na dôsledné plnenie svojich úloh najmä v týchto smeroch:

1/ Buďe viesť svojich členov z radov pracovníkov SAV a školstva a iných rezortov k presnému plneniu úloh ŠPZV a organizovať ostatných svojich členov na pomoc plneniu týchto úloh v zmysle svojej doterajšej praxe. Zameria sa pritom najmä na podporu cieľových projektov a na ich realizáciu v praxi.

2/ Otázkam ochrany a tvorby životného prostredia sa bude venovať všetkými formami svojej práce /prednášky, exkurzie a pod./, najmä však vypracovaním podkladov pre "červenú knihu chránených rastlín (SSR)", ktorú bude pripravovať v spolupráci s ČSBS.

3/ Získané výsledky vedy, tak z oblasti životného prostredia, ako aj z oblasti racionálneho využívania rastlín, bude propagovať prednáškovou činnosťou, metodickými a metodologickými seminármi zo všetkých oblastí botaniky a organizáciou pracovných konferencií a sympózií. V r. 1982 to bude medzinárodné sympóziu o synantropnej flóre a vegetácii a aktívna účasť členov dendrologickej pracovnej skupiny SBS na VIII. dendrolo-

gickom kongrese socialistických krajín v Tbilisi. Pripraví tiež pracovnú poradu všetkých zainteresovaných pracovníkov k Flore Slovenska a zorganizuje floristický kurz v Košiciach.

Pri príležitosti 30. výročia založenia SAV zorganizuje v r. 1963 algologické sympozium s medzinárodnou účasťou v Smoleniciach. Fyziologická sekcia SPS sa v roku 1963 aktívne zúčastní na III. dňoch rastlinnej fyziológie, ktoré zorganizuje fyziologická sekcia SPS v Prahe.

V roku 1964 sa uskutoční v Nitre zjazd SPS.

4/ Plniac uznesenie Kolégia pre biologické a poľnohospodárske vedy SAV bude SPS aj naďalej usmerňovať prácu na novej terminológii vo všetkých odboroch botaniky.

5/ Sústavne sa bude zaoberať výchovou mladej generácie a spolupracovať s orgánmi ministerstva školstva pri príprave učebných plánov a učebníc pre školy všetkých stupňov.

6/ Pre propagáciu svojej práce bude SPS aj naďalej využívať botanickú sériu časopisu Biologia a vydávať Bulletin SPS a naďalej rozvíjať odbor botaniku.

Zasadnutie rozšíreného Ústredného výboru SPS

Ústredný výbor SPS sa zišiel 20.5.1962 v Blyňanoch. Zhodnotil valné zhromaždenie SPS a zaoberal sa rozpracovaním úloh, ktoré vyplývajú z uznesení. Schválil organizačnú štruktúru SPS a potvrdil vedúcich sekcií, pracovných skupín a komisií.

Pobočka v Nitre: predseda doc. RNDr. Fubjatko, (Sc., tajomník Ing. Žujová, (Sc.

Stredoslovenská pobočka vo Zvolene: predseda doc. Ing. Frižo, (Sc., tajomník Ing. Manica

Východoslovenská pobočka v Košiciach: predseda Ing. Vojtúň, tajomník RNDr. Kostál

Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky: predseda RNDr. Maglocký, (Sc., tajomník RNDr. Panásová, (Sc.

Sekcia rastlinnej fyziológie: predseda Ing. Kolek, DrSc., tajomník RNDr. Ječko, (Sc.

Sekcia pre výskum synantropnej flóry a vegetácie: predseda RNDr. Krippelová, (Sc., tajomník RNDr. Zoliberová, (Sc.

Sekcia algologická: predseda RNDr. Lindák, DrSc., tajomník RNDr. Zemanenský

Pracovná skupina dendrologická: predseda doc. Ing. Benčať, (Sc., tajomník RNDr. Baranec

Pracovná skupina rastlinných explantátov: predseda doc. RNDr. Broelský, (Sc.

Pracovná skupina cytologie: predseda doc. RNDr. Murín, (Sc.

Terminologická komisia: predseda RNDr. Jasičová, (Sc.

Komisia pre prácu s mládežou: predseda RNDr. Eliáš, (Sc.

Komisia pre ochranu prírody: predseda RNDr. Maglocký, (Sc.

Pedagogická komisia: predseda RNDr. Merichová, (Sc.

Kronikár: RNDr. Grabovec, (Sc.

Fotoarchivár: RNDr. Lux Jun.

Výbor SPS prijal týchto nových členov: J. Husáková, RNDr.

L. Kováčik, RNDr. S. Magdolenová, M. Perlog, P. Patoušek, E. Gojdičová.

Námet na stvárnenie Holubeho medaily

Na Valnom zhromaždení SPS dňa 20.4.1982 bol schvalený Štatút na udeľovanie Holubeho medaily, ktorý bol predložený členom v Bulletin SPS /roč. 3, č. 2, str. 2-3/. Predsedníctvo a ÚV SPS prerokovali otázku realizácie medaily a dospeli k záveru, že by bolo prospešné, keby sa na návrhu medaily podieľal čo najširší počet členov SPS. Podľa predbežných úvah medaila by mala obsahovať na jednej strane floristický motív /detail alebo celkový obraz endemitu príp. reliktu/, na druhej strane portrét Holubeho, prípadne symboliku Slovenska /pohorie či miesto majúce vzťah k Holubemu/.

Obraciame sa s výzvou na všetkých členov, aby prispeli svojimi návrhmi /pokiaľ možno aj konkrétnou kresbou/ na realizáciu stvárnenia medaily a svoje návrhy odoslali vedeckej tajomníčke SPS /Otáhalová, ÚBE ČSĽV SAV, Sienkiewiczova 1, 814 34 Bratislava/ do 20.12.1982. Ďalšie umelecké stvárnenie zabezpečí Organizačné stredisko vedeckých spoločností pri SAV.

Personálie

V druhom polroku 1982 oslávia významné životné jubileum títo členovia Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV:
Ing. M. Belková /9.8.1932/, RNDr. J. Berta, CSc. /8.11.1932/,
RNDr. F. Činčura /9.10.1932/, Ing. M. Duda, CSc. /23.10.1932/,
RNDr. Ing. J. Korenek, CSc. /11.9.1922/, PhDr. P. Lačok, CSc. /28.8.1922/,
Ing. M. Manica /16.9.1922/, RNDr. J. Medovič, CSc. /12.10.1932/,
doc. RNDr. G. Steinhübel, CSc. /6.10.1922/,
M. Weiss /23.9.1922/.

Jubilantom prajeme pevné zdravie a veľa tvorivých síl.

Sympóziu Synantropná flóra a vegetácia IV

V dňoch 7.-11. júna 1982 usporiadala Sekcia pre výskum synantropnej flóry a vegetácie pri SPS v spolupráci so Sekciou synantropnej botaniky pri ČSRS a Ústavom experimentálnej biológie a ekológie ČSĽV SAV celoštátne sympóziu s medzinárodnou účasťou Synantropná flóra a vegetácia IV. Prítomných bolo spolu 102 účastníkov /16 zo zahraničia/. Na sympóziu odznelo 45 prednášok z oblasti floristiky a taxonomie, výskumu adventívnych a karanténnych burín, flóry a vegetácie poľí, ruderalných stanovišť a mestských aglomerácií. Niekoľko prednášok bolo venovaných metóde výskumu a problémom synantropizácie rastlinného pokryvu. Prednáškový program doplnili 2 exkurzie na lokality stepnej a ruderalnej vegetácie južného Slovenska.

Sledovanie flóry a vegetácie synantropných stanovišť a ich

dynamiky poskytuje základné podklady pre hodnotenie vplyvu človeka na prostredie, na riešenie aktuálnych agronomických problémov ochrany kultúrnych rastlín, zvlášť boja proti burinám.

T. Krippelova, L. Macina., M. Zaliberová

Životné jubileum RNDr. Jána Bertu, CSc.

Tohto roku sa dožíva okrúhleho jubilea vedecký pracovník oddelenia geobotaniky ÚEBL CBEV SAV, RNDr. Ján Berta, CSc.

Pochádza z Východného Slovenska. Narodil sa v obci Šamudovce 8. novembra 1932. Po ukončení gymnázia pokračoval v štúdiách na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave a špecializoval sa na odbor botanika. Po skončení vysokoškolského štúdia pracoval v Botanickej záhrade SAV v Košiciach /v r. 1957-58/ a od r. 1959 pôsobí na terajšom pracovisku /Botanický ústav SAV, ÚEBL CBEV SAV/.

Svoj odborný záujem sústredil viac rokov na štúdium vegetácie Východoslovenskej nížiny. Výsledky uverejnil v obsiahlej knižnej publikácii *waldgesellschaften und Bodenverhältnisse in der Theisstiefenebene*. Z tohto územia vyhotovil aj mapu potencialnej a rekonštruovanej vegetácie v mierke 1: 50 000. Ukončil výskum vegetácie slatín a mokradí a pripravuje syntézu o vegetácii Východoslovenskej nížiny.

Vela času a námahy venoval prácam na Geobotanickej mape SSR, ktorej je spoluautorom a ktorá sa pripravuje do tlače. Zmapoval podstatnú časť veľkých nížin, niektoré územia severného Slovenska a Slánske vrchy. V posledných rokoch sa venuje štúdiu vegetácie Slánskych vrchov. Pripravuje o nich obsiahlu geobotanickú štúdiu.

Tri vedecky a spoločensky významnej práci mu pomáha skromná povaha, veľká vytrvalosť a húževnatosť.

Do ďalších rokov želáme jubilantovi pevné zdravie, spokojnosť a úspechy v práci. Ad multos felicissimosque annos!

J. Zlinská

Dr. Ing. Jozef Korenek, CSc. - šesťdesiatročný

Dňa 11.9.1982 sa dožíval šesťdesiatich rokov Dr. Ing. Jozef Korenek, CSc., samostatný vedecký pracovník Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene, držiteľ rezortného vyznamenania "Budovateľ socialistického lesníctva".

Po skončení štúdia nastúpil na Výskumnú ústavu lesnícke v Banskej Štiavnici, kde pracoval na uznávaní porastov pre zber lesného osiva. Pripravil podklady pre rozdelenie Slovenska na pestebné oblasti, ktoré boli pojaté do novej semenárskej normy.

V oblasti Žitného ostrova pracoval na zalesňovaní zasolených pôd. Odtiaľ prešiel riešiť biologickú melioráciu pieskov na Záhorí. Od r. 1962 pracuje na problematike premenlivosti a šľachtenia dubov. V rámci tejto problematiky vylíčil pôvodné porasty duba zimného a letného na Slovensku a taxonomicky spracoval najtypickejšie lokality oboch druhov. Okrem toho založil viac provenienčných pokusných plôch s dubmi.

Do ďalších rokov vedeckovýskunnej práce, ako aj v súkromnom živote mu všetci prajeme veľa zdravia a spokojnosti.

Ing. Ladislav Greguss, CSc.

Významné životné jubileum PhMr. Pavla Lačka, CSc.

V kruhu svojich spolupracovníkov oslávil svoje významné životné jubileum PhMr. Pavel Laček, kandidát biologických vied. Jubilant sa narodil 20.8.1922 v Petrovci /Juhoslávia/. Vysokoškolské štúdium začína v Segedíne a pokračuje na UK v Bratislave. V roku 1954 nastúpil do služieb SAV - vtedajšieho laboratória rastlinnej biológie. Bol medzi prvými, ktorí stáli pri zrode novovznikajúceho oddelenia fyziológie rastlín. Jeho vedecké zameranie sa postupne vyhranovalo na štúdium fyziológie a biochémie fytopatogenných húb vo vzťahu k hostiteľovi a prostrediu. Pozornosť venoval najmä otázkam aktívnych produktov húb /rastové látky, toxíny vädnutia, polysacharidy/.

V neskorších rokoch zameriava štúdium na sledovanie glycidového metabolizmu a na fungistatické fungicídne látky.

Jeho vedecké práce našli priaznivý ohlas u nás i v zahraničí. Je školiteľom aspirantov, diplomantov a poskytol rad konzultácií a zaškolení do metodík pre zamestnancov z iných pracovísk. Je nositeľom strieborného odznaku SBS. Za dlhoročnú vedeckú činnosť bol v roku 1977 vyznamenaný striebornou a v roku 1982 zlatou čestnou plaketou "Za zásluhy v biologických vedách".

Jubilantovi želám menom kolektívu patologickej fyziológie rastlín ÚEBE CBEV SAV v Bratislave veľa zdravia a duševnej pohody.

Ing. Anton Janitor, CSc.

Obraciame sa na členov SBS, ktorí majú záujem o Sborník prednášok zo zjazdu SBS v Tisovci /r.1970/, aby sa do konca roku 1982 prihlásili u vedeckej tajomníčky SBS.

Jesenný prednáškový cyklus SBS 1982

V Bratislave v zasadacej miestnosti na Sienkiewiczovej 1, prízemie, vždy o 14,00 h /ak nie je uvedené inak/.

- 13.9. F.C. Loughman /agric.University Oxford, U.K./: A new technique for examining storage and transport of phosphate across membranes.
- 20.10. RNDr. D. Remiš, (Sc.: Možné mechanizmy syntézy ATP v procese fotosyntézy.
RNDr. V. Negro, (Sc.: Fytotróny firmy PETCH /MSR/.
- 27.10. RNDr. K. Goliášová, (Sc.: Niektoré druhy rodu Potentilla na Slovensku.
RNDr. E. Kmetová, (Sc.: Taxonomická problematika rodu Anemum.
RNDr. M. Peniašteková: Rozšírenie Veronica officinalis na Slovensku.
- 3.11. RNDr. M. Luxová, DrSc., RNDr. M. Lux, (Sc.: metódy anatomickej ekológie.
- 10.11. RNDr. V. Tlustak: Nelesná vegetácia Bielych Karpát /morevská časť/ a problematika jej ochrany.
- 11.11. Algologický seminar /vedie RNDr. P. Hrdák, DrSc./, 14.00 h, ÚEŠE ČSĽV SAV, Dúbravská 14, Bratislava.
- 17.11. RNDr. C. Erdeľská, (Sc.: Nové výsledky mikrokine-
matografického štúdia dejov v zárodočnom mišku /spojené s premietaním filmu/.
- 24.11. RNDr. J. Hajdúk, (Sc.: Metódy štúdia vegetačnej dyna-
miky, zakladania trvalých observačných a pokusných plôch.
- 1.12. RNDr. K. Kubát: Rod Rumex s.l. v ČSSR.
- 7.12. Ing. J. Vorel: Kvetena okolia Irkutska a Bajkalského jezera.

V Arboréte Mlyňany, Ústav dendrobiológie ČSĽV SAV, 10.00 h.

- 11.10. Ing. M. Kypak, (Sc.: Biologické technológie z hľadiska reprodukcie lesného fondu pri využívaní poznatkov fyziológie.
- 25.10. Ing. G. Hanáková, (Sc.: Procesy premeny organickej hmoty opadu gaštanu jedlého a jeho porastových zmesí.

- 8.11. Ing. P. Vreštiak, CSc.: Teoretické východiská štúdia štruktúry zelene v sídelnej krajine.
- 29.11. RNDr. M. Bolvanský, CSc.: Poznatky zo študijnej cesty /Španielsko/.
Ing. K. Bendáková: Poznatky zo študijnej cesty /ZSSR/.
Ing. P. Vreštiak, CSc.: Poznatky zo študijnej cesty /NSR/.
- 13.12. RNDr. A. Kormuťák, CSc.: Serologické vlastnosti peľových zrn pri vybraných druhoch lesných drevín.
RNDr. M. Bogyová: Využitie izoenzýmov pri populačno-genetickom výskume borovice lesnej.

Vo Zvolene, Katedra lesného prostredia LF VŠLD, Marxova 8, 14.00 h.

- 13.10. Ing. E. Križová: Vybrané typy jelšín, možnosti použitia ekologickej analýzy.
- 10.11. doc. RNDr. V. Jamrich: Štvrtstoročie výskumu vplyvov zlúčenín fluóru na lesné dreviny.
- 8.12. doc. Ing. M. Križo, CSc., Ing. M. Korinekova: Rastlinné hormóny - možnosti využitia pri šľachtení lesných drevín.

V Košiciach, Botanická záhrada, Mánesová 23, 15.00 h.

- 5.10. RNDr. M. Repčák, CSc.: 21. medzinárodný zahradnícky kongres - liečivé rastliny.
RNDr. J. Halášová: Obsah kyseliny askorbovej v šípkach niektorých druhov rodu Rosa.
- 9.11. RNDr. M. Rychlová: Príspevok k cytogenetickému hodnoteniu *Achillea* sp.
prof. R. Hončariv: Genetické problémy vzniku a vývoja kultúrnych rastlín.
RNDr. L. Dostál: Pozoruhodnosti východoslovenskej flóry.

V Nitre, VŠP, Z pavilón, 4. poschodie, 13.00 h.

- 25.10. Ing. M. Zima: Súčasnú otázku fyziológie rastlín riešenú v ZSSR.